

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗)

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	๓
๒.๑ แผนระดับที่ ๑ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๓
๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๙
๒.๓ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๒๔
ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๓๕
๓.๑ ภาพรวม	๓๕
๓.๒ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ	๓๕
๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง	๓๕
๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย	๓๘
๓.๒.๓ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ	๓๙
๓.๒.๔ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	๔๒
๓.๒.๕ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาวะอากาศ	๔๕
๓.๓ ประมาณการวงเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๔๗

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗)

ส่วนที่ ๑ : บทสรุปผู้บริหาร

วิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

พันธกิจของส่วนราชการ

๑. พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม
๒. กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๓. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
๔. สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
๕. พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
๖. ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบด้วย ๕ เรื่อง รวม ๑๓ โครงการ ได้แก่

๑. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง

โครงการสำคัญ

- ๑.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ
- ๑.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย
- ๑.๓ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากแหล่งกำเนิดมลพิษ
- ๑.๔ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ

๒. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย

โครงการสำคัญ

๒.๑ โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่ และการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

๓. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ

โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำและน้ำเสีย
- ๓.๒ โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก
- ๓.๓ โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ๓.๔ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ

๔. เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ

โครงการสำคัญ

- ๔.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ

๕. เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ

โครงการสำคัญ

- ๕.๑ โครงการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่ต้นแบบ
- ๕.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียชุมชนเพื่อการลดก๊าซเรือนกระจกภาคของเสียของประเทศ

**ส่วนที่ ๒ : ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐**

๒.๑ แผนระดับที่ ๑ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (หลัก)

๑.๑) เป้าหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

๑.๑.๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืนมีสมดุล

๑.๑.๒) พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๑.๑.๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๑.๑.๔) ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๑.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๑) ประเด็นที่ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและฝายชะลอน้ำ มีการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระบบเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชนให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล สนับสนุนให้มีโครงข่ายการสัญจรทางน้ำที่สะดวก ปลอดภัย ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชน องค์กรเอกชน เอกชน มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักต่อคุณค่าและความสำคัญของแม่น้ำ คู คลอง

(๒) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสีเขียวอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคและการผลิต วิถีคิด และวิถีชีวิตของบุคคลและองค์กรให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การสร้างการมีจิตสำนึกในการผลิตที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมบริโภคอย่างพอเพียงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคมจูงใจผู้บริโภคและผู้ผลิต การสร้างระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมลพิษในภาคการผลิต และการใช้มาตรการการตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ จัดการขยะแบบเบ็ดเสร็จยั่งยืน การลดการปล่อยมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการจัดการการปล่อยมลพิษจากภาคการผลิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีมลพิษต่ำโดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การมีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอและมีการจัดการมลพิษได้เป็นไปตามมาตรฐาน มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาพลังงาน

ทดแทนและพลังงานทางเลือกด้วยการวิจัย พัฒนาวัตถุดิบและเทคโนโลยี การเพิ่มศักยภาพการผลิต การใช้ และตลาด ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและเข้าถึงองค์ความรู้ด้านพลังงาน พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานของรัฐมีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้สินค้าและบริการจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืนโดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ดำเนินการเพื่อรองรับการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เอกชน การปรับปรุงกลไกรัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนและภาคเอกชน

๑.๒.๒) ประเด็นที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๑) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล โดยปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล และบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพกับทุกภาคส่วน อย่างเคร่งครัด การพัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไขฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศ ด้านต่าง ๆ มีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อลดมลพิษและผลกระทบสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนด เป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ด้วยเป้าหมาย 3R (Reduce, Reuse, Recycle) พร้อมทั้งมีกลไก กำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ

๑.๒.๓) ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๑) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยจัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบระบายน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมือง รวมถึงชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤติ พร้อมทั้งจัดให้มีน้ำใช้เพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตร อุตสาหกรรม และท่องเที่ยว รวมทั้งมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้น้ำ ในนิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตร น้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยทบทวนระบบน้ำตามการปรับโครงสร้างเกษตรและอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนไป เน้นปรับโครงสร้างการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำในแต่ละภาคส่วน พร้อมทั้งการเพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้อย่างมีคุณค่า การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน และเพิ่มการเก็บกักในพื้นที่ มีระบบการขออนุญาตใช้น้ำตามเกณฑ์และความสำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ และรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

๑.๒.๔) ประเด็นที่ ๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

(๑) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพ ในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้นวัตกรรมเวทีดิจิทัล เพื่อรังสรรค์นโยบาย ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนาระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม

โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ่มครองและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และกระบวนการมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ในโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ รวมถึงการกระจายอำนาจและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรชุมชน องค์กรประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการพัฒนาและออกกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และองค์กรในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย มีความเชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรมและหลักประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม ที่จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำ และป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ครอบคลุม ทั้งปัญหาเดิม และปัญหาอุบัติใหม่อันจะทำให้เกิดการจัดการอย่างยั่งยืน สามารถเยียวยาฟื้นฟูบุคคล ชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสียหายได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม พร้อมทั้งพัฒนาความร่วมมือในเรื่องการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนกับประเทศอาเซียนและภูมิภาคอื่นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของภูมิภาค การฟื้นฟูและขยายพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในภูมิภาค รวมทั้ง การเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมก่อนการตัดสินใจในโครงการขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบข้ามพรมแดน การเพิ่มความร่วมมือ ในเรื่องการจัดการภัยพิบัติในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึงและทันการณ์ และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานยุติธรรม ในภูมิภาคในการสร้างระบบยุติธรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๑.๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กรมควบคุมมลพิษ มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนในการจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ โดยกรมควบคุมมลพิษมีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน บนเศรษฐกิจสีเขียว ด้วยการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนให้ใช้กลไกทาง เศรษฐศาสตร์ในการจูงใจให้ผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ มีการสร้างระบบและกลไกในการ ติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีระบบการจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ทั้งในเรื่องของการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสีย ในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบ บำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบ บำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ มีการจัดเก็บ ค่าบริการบำบัดน้ำเสีย พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด นำหลัก 3R มาใช้ในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ผลักดันให้จังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตรายชุมชนอย่างถูกต้องในพื้นที่ตนเอง สนับสนุน การรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุน ด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย มีการพัฒนา ปรับปรุง เร่งรัดการออกกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น กฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายการบริหารจัดการขยะ และขยะพลาสติก มีการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศและการดำเนินงานตามพันธกรณีเพื่อบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม ข้ามพรมแดน และป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายที่ ๑.๒ “ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ ของประเทศ”

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

๒.๑) เป้าหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

๒.๑.๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒.๑.๒) ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒.๑.๓) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑.๔) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

๒.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๒.๑) ประเด็นที่ ๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๑) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย และตรวจสอบได้

๒.๒.๒) ประเด็นที่ ๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ใช้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในทุกระดับให้มีเอกภาพและสอดคล้องประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนาระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการประสานความร่วมมือที่หลากหลาย การพัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นในสังคม โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายที่ชัดเจน

๒.๒.๓) ประเด็นที่ ๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

(๑) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ ปรับโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย มีการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้าสู่การเป็นสำนักงานสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล มีความคล่องตัว ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการ สามารถยุบ เลิก ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร กฎ ระเบียบ ได้ตามสถานการณ์

(๒) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่น และคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา

๒.๒.๔) ประเด็นที่ ๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๑) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผน กำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเท แลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพ ในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน

(๒) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานและสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในทุกระดับให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบ และมีความเป็นมืออาชีพ เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจ นำการเปลี่ยนแปลง พัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม โดยมีการสร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว

๒.๒.๕) ประเด็นที่ ๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเล็งการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ประชาชนทราบ

๒.๒.๖) ประเด็นที่ ๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๑) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก กำหนดกติกาในการแข่งขันให้เกิดความเป็นธรรมแก่การดำเนินธุรกิจทั้งในธุรกิจทั่วไปและธุรกิจเฉพาะ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการผลิต การค้า การบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะการปรับปรุงแก้ไขและยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ การแข่งขันระหว่างประเทศ สอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้ง การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในข้อกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียม

(๒) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพ การใช้กฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ไม่เลือกปฏิบัตินำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย ป้องกันการกระทำผิดและจับกุมผู้กระทำผิดได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กรมควบคุมมลพิษมีความมุ่งมั่นที่จะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยจะมีการนำระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ข้อมูลคุณภาพน้ำที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อมูลผ่านแอปพลิเคชันและช่องทางต่าง ๆ เพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส มีการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล เพื่อปรับตัวให้เป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทันสมัย พัฒนาบุคลากรให้เป็นคนดีคนเก่ง โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ศักยภาพ สมรรถนะ คุณธรรม จริยธรรม พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุ เป้าหมายที่ ๑.๑ “ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส”

๒.๑.๒ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติ รวม ๑๙๓ ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นกลไกหลักในระดับประเทศ ในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานไทยนำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ไปปฏิบัติ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ หนึ่ง คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนชุดนี้ จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญ คือ เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการทำงานของกรมควบคุมมลพิษ ดังนี้

๑) เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน

๑.๑) เป้าประสงค์ ๖.๓ ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก ภายในปี ๒๕๗๓

๒) เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความปลอดภัย ความต้านทาน และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

๒.๑) เป้าประสงค์ ๑๑.๖ ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรในเขตเมือง รวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการจัดการของเสียของเทศบาล และการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอื่น ๆ ภายในปี ๒๕๗๓

๓) เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๓.๑) เป้าประสงค์ ๑๒.๔ บรรลุเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิด ตลอดวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกสู่อากาศ น้ำ และ ดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อจะลดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ภายในปี ๒๕๖๓

๓.๒) เป้าประสงค์ ๑๒.๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะต้องลดการเกิดของเสียโดยการป้องกัน การลดการแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำกลับมาใช้ซ้ำ

๓.๓) เป้าประสงค์ ๑๒.๗ ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ยั่งยืน ตามนโยบาย และการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ

๔) เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

๔.๑) เป้าประสงค์ ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ

๕) เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้มหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ อย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๑) เป้าประสงค์ ๑๔.๑ ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงเศษซากขยะในทะเลและมลพิษจากธาตุอาหาร (Nutrient pollution) ภายในปี ๒๕๖๘

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (ฉบับเสนอคณะรัฐมนตรี)

๑) ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน (ด้านที่ ๑๘) (หลัก)

๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๑.๑.๑) เป้าหมาย : สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๑.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดวิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” ซึ่งมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน (ด้านที่ ๑๘) ที่ระบุว่า “สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน” ด้วย

๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (หลัก)

๑.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องพิจารณาสถานการณ์ของประเทศและของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มุ่งเน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้า โดยการสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบางและพื้นที่เสี่ยงเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือสิ่งแวดล้อม การลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดเป็นหลักการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และพิจารณาถึงขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ รวมถึงการประยุกต์ใช้ระบบอนุญาตการระบายมลพิษ และหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ จัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน โดยมีแนวทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการหรือการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศในรูปของปริมาณรวม และเชิงพื้นที่ และกำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ยังเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ของตนเอง กำหนดมาตรการควบคุมปริมาณการจราจรหรือยานพาหนะในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่นหรือพื้นที่เขตเมืองเมื่อเกิดภาวะวิกฤต รวมถึงพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านคุณภาพอากาศและเสียง เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศเสียงและความสั่นสะเทือนในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งมีระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์รวมถึงการป้องกันและลดปัญหามลพิษข้ามแดน

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย และกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ครอบคลุมขยะชุมชน ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ และกากของเสียอุตสาหกรรม โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษจากขยะและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด การบริหารจัดการควบคุมมลพิษจากการบำบัด กำจัดขยะ และของเสียอันตราย โดยปรับปรุงฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกประกาศสถานที่กำจัดขยะเป็นแหล่งกำหนดมลพิษ กำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ และกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการขยะ รวมทั้งมีมาตรการในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาบังคับใช้ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม การวางระบบการจัดการของเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภทที่คาดจะเป็นปัญหาในอนาคต การจัดการขยะจากการก่อสร้างและการรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง การสร้างกระบวนการรับรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากการจัดการขยะและของเสียอันตรายที่ไม่ถูกต้อง พร้อมทั้งทบทวนและตรวจสอบกลไกการบริหารจัดการขยะของประเทศทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้บริการ ผู้บริโภค ผู้กำจัด และหน่วยงานกำกับดูแล การจัดการมูลฝอยติดเชื้อยึดหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชรัฐ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ บนฐานของความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่

(๔) แนวทางการพัฒนาที่ ๔ จัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และสนับสนุนการใช้สารชีวภาพให้มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสร้างความปลอดภัยในสุขภาพของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำกัดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมี ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อมในรูปแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยให้มีข้อกำหนดสำหรับการทำเกษตรทุกประเภท เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีเกษตร ออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำทะเล การชะล้างและตกค้างในดิน รวมทั้งการฟุ้งกระจายในอากาศ โดยจะต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีดังกล่าว และรับผิดชอบในการส่งเสริมความรู้และการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๑.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

(๑) คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

(๒) คุณภาพอากาศ และเสียง อยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย

(๓) การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษมีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยวางแผนการจัดการ ดังนี้

(๑) แนวทางการจัดการคุณภาพน้ำให้มีความเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด มีการขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย มีการพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำและมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด เช่น มาตรการควบคุมผลกระทบจากมลพิษจากแผ่นดินต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งเฉพาะประเภทอุตสาหกรรม ๔ ประเภท ได้แก่ สถานประกอบการขนาดเล็ก ประเภทการผลิตสุรา สถานประกอบการขนาดเล็ก ประเภทโรงฆ่าสัตว์ เครื่องปรุงกลิ่น รส หรือสีของอาหาร และอาหารจากแป้ง มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากท่าเรือ ท่าเทียบเรือ มาตรฐานควบคุมน้ำทิ้งจากเรือ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงโคนม มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงสัตว์ปีก มาตรฐานน้ำทิ้งจากระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งเป็นการลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เป็นการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง นอกจากนี้ มีการศึกษาความสามารถในการรองรับมลพิษ (Carrying capacity) ของแหล่งน้ำเป้าหมาย เพื่อจะนำมาใช้ในการพัฒนาระบบอนุญาตระบายมลพิษ มีการศึกษาและสนับสนุนแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการพิจารณาเก็บค่าอนุรักษ์น้ำ (ค่าใช้น้ำ) เพื่อนำมาใช้ในการจัดการน้ำเสีย

(๒) แนวทางการจัดการคุณภาพอากาศ ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต ได้แก่ การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่หน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี การแก้ไขปัญหาหมอกควันจากสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง และการแก้ไขปัญหาหมอกควันจากการเผาป่าและการเผาในที่โล่ง ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายมลพิษในเชิงพื้นที่ บำรุงรักษา/ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ และเสียง รวมทั้งวางแผนจัดสร้างสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศและจัดหาเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} (Outdoor) เพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูลคุณภาพอากาศครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิด พัฒนาระบบคาดการณ์ปริมาณฝุ่นละอองเพื่อพยากรณ์สถานการณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ๗ วัน เพื่อแจ้งเตือนประชาชน ทางแอปพลิเคชัน Air4Thai และ Facebook : ศูนย์แก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ และระบบบริหารการเผาในที่โล่ง (Burn Check) ป้องกันหมอกควันและลดฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อนำมาใช้ในการคาดการณ์พยากรณ์และแจ้งเตือน และวางแผนเพื่อตัดสินใจในเชิงนโยบาย มีการกำหนดรูปแบบและวิธีปฏิบัติให้จังหวัด/ท้องถิ่นมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่รายงานและแจ้งเตือน และมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง” แผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง และข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

(๓) แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน โดยการสนับสนุน การรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมภาคเอกชนให้ร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะและของเสียอันตราย ให้คำแนะนำในการปรับปรุง/ฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ ออกมาตรการและขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี ขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดการขยะพลาสติกภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๓ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยกขยะมูลฝอย ในหน่วยงานภาครัฐ การเลิกใช้โฟม และลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในหน่วยงานภาครัฐให้เป็นตามเป้าหมายที่กำหนด และติดตามประเมินผล พัฒนามาตรฐานการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแนวทาง การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้บรรลุเป้าหมายทั้ง ๓ ข้อ คือ “คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย และการจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายสารเคมีในภาคการเกษตรและการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

๑.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม เศรษฐกิจสีเขียว (รอง)

๑.๓.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนา และส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนตลอดจนส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ

และสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยี หรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยส่งเสริม ทั้งอุปสงค์ อุปทานและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นมีการจัดการขยะ และของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี การพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนให้สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจ แบบองค์รวม ซึ่งครอบคลุมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิต และการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านฐานข้อมูลตลอดวัฏจักรชีวิต เครื่องมือ วิธีการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และการบังคับใช้กฎหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิต และการบริโภคที่ยั่งยืน

๑.๓.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

- (๑) การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น
- (๒) พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น

๑.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้มีการผลักดันให้ทุกภาคส่วน มีการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ออกข้อกำหนดหรือระเบียบ ในการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการผลิตสินค้า และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ ประชาชนบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงเกณฑ์ข้อกำหนดรายการสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๑ คือ “การบริโภคและการผลิต ของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น”

๑.๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อ สภาพภูมิอากาศ (รอง)

๑.๔.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดยุทธศาสตร์ ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการลด ก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกระดับ ทั้งระดับมาตรการของประเทศระดับองค์กร และผลิตภัณฑ์โดยมีความเชื่อมโยงของเครือข่ายข้อมูลในทุกภาคส่วน ดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาพลังงานและขนส่งกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ ผลิตภัณฑ์ และการจัดการของเสีย เช่น เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและ การจัดการคมนาคม ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ ลดการเกิดของเสีย เป็นต้น

๑.๔.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง

๑.๔.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน โดยการผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีการจัดการและลดขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด พัฒนาประสิทธิภาพสถานที่กำจัดมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และกำหนดทิศทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจาก Controlled Dump เป็น Sanitary Landfill รวมทั้งนโยบายนำขยะไปเป็นพลังงาน (Waste to Energy) สนับสนุนการจัดการน้ำเสียชุมชนโดยการผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนให้เพียงพอ สำหรับการรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๒) ประเด็นพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (ด้านที่ ๖) (รอง)

๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๒.๑.๑) เป้าหมาย

(๑) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีแผนผังภูมินิเวศ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้ง ผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแหล่งโบราณคดี

(๓) ช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง

๒.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ :

กรมควบคุมมลพิษได้ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการจัดการมลพิษชุมชนและคนในชุมชนมีความตระหนักและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ และพัฒนาให้เป็นต้นแบบการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมระดับชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของประเด็นพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (ด้านที่ ๖) ที่ระบุว่า “ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีแผนผังภูมินิเวศ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้ง ผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแหล่งโบราณคดี” ด้วย

๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน (รอง)

๒.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ให้ความรู้ ประสาน และบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศในการอนุรักษ์และพัฒนาเมือง รวมถึงการรักษาพื้นที่สีเขียวในภาพรวมของประเทศ พื้นที่ชุ่มน้ำและ ความหลากหลายทางชีวภาพในทุกระดับ ตลอดจนพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเพื่อเป็นแนวทางสำหรับเมืองอื่น ๆ

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๖ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยเน้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งใช้ทุนทางวัฒนธรรม องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการผลิตสินค้าและบริการ และสนับสนุนการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

๒.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย

(๑) เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมและได้มาตรฐาน

(๒) ความยั่งยืนทางภูมินิเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม

๒.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้ยกระดับศักยภาพชุมชนสู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษเชิงรุกในระดับพื้นที่ รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีความเข้มข้นในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ซึ่งสนับสนุนให้การบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๑ คือ “เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมและได้มาตรฐาน”

๓) ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (ด้านที่ ๑๙) (รอง)

๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๓.๑.๑) เป้าหมาย

(๑) ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
(๒) ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ
(๓) แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี

๓.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยให้มีการสนับสนุนให้แหล่งกำเนิดมลพิษลดการใช้น้ำ มีการจัดการน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเป็นไปตามมาตรฐานและประเภทของการใช้ประโยชน์ สนับสนุนให้ประชาชนลดการใช้น้ำ และติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐานสำหรับครัวเรือน ซึ่งจะส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัด และลดปริมาณน้ำเสียที่จะปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม มีผลต่อการทำให้แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ และทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๓ คือ “แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี”

๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (รอง)

๓.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ในทุกมิติ เช่น ด้านการระบายน้ำ เก็บกักน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ ขยะวัชพืชสิ่งกีดขวางทางน้ำ การบำรุงรักษาคลองวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ สุนทรียภาพทางธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น โดยศึกษาปัญหาและผลกระทบทุกมิติของแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ประเมินและจัดทำข้อมูลเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ อาทิ การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ริมน้ำ การเปลี่ยนแปลงทางอุทกวิทยา การลดลงของน้ำใต้ดิน คุณภาพน้ำ การบำบัดน้ำเสีย การเชื่อมต่อของเส้นทางน้ำ รณรงค์สร้างความรู้และปลูกจิตสำนึกผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน จัดทำแผนอนุรักษ์ ฟื้นฟู แม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างบูรณาการ และมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือควบคุมการปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและกฎระเบียบ

จัดการขยะในแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมทั้งจัดทำคู่มือ/แผ่นพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะอย่างเป็นระบบในเชิงพาณิชย์โดยการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ สำหรับแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติและสำรวจและรื้อถอนสิ่งก่อสร้างเก่า ที่ไม่มีประโยชน์และไม่ใช้งานแล้ว ในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ฝายเก่า อาคารชลศาสตร์ และหลักरो เป็นต้น ตลอดจนกำจัด สิ่งกีดขวางที่เป็นโครงสร้างชั่วคราวหรือวัสดุต่าง ๆ ที่อยู่ใต้สะพานข้ามแม่น้ำลำคลอง เช่น นั่งร้าน เศษวัสดุก่อสร้าง และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ

๓.๒.๓) เป้าหมายของแผนย่อย : แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศ และทัศนียภาพที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

๓.๒.๔) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการ ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ องค์กรจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำ/ ปรับปรุงมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย คือ “แม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น”

๔) ประเด็นการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (ด้านที่ ๒๐) (รอง)

๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

๔.๑.๑) เป้าหมาย

- (๑) บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ
- (๒) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี

มาประยุกต์ใช้

๔.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษพัฒนาการให้บริการเพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยการนำ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ข้อมูลและบริการอื่น ๆ เช่น การนำเสนอ ข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส การรับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ โดยรับแจ้งผ่านสายด่วน ๑๖๕๐ เว็บไซต์ แพนเพจกรมควบคุมมลพิษ เพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้สะดวก รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้”

๔.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน (รอง)

๔.๒.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวก ในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการ เชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้ง

อำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจ ที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุน การพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทำงานด้วยมือ เป็นการทำงานบน ระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความ ต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐ ได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

๔.๒.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

๔.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษมีการพัฒนางานบริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยการนำ นวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนได้อย่างรวดเร็ว โดยการเผยแพร่ข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน เว็บไซต์ แพนเพจกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูล อย่างสะดวก รวดเร็ว และปรับเปลี่ยนองค์กรไปเป็นหน่วยงานภาครัฐดิจิทัลที่ทันสมัย ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “งานบริการภาครัฐ ที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น”

๔.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ (รอง)

๔.๓.๑) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูล ระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกัน และข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์ จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของ บุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บน ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐ ให้ทุกภาคส่วน สามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้

ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์การแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินการกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์การระบบการบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้าและทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

๔.๓.๒) เป้าหมายของแผนย่อย : ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

๔.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล มีการจัดทำแผนทรัพยากรบุคคล เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ การเพิ่มสมรรถนะ/ทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สูงขึ้น พัฒนาระบบบริหารราชการของกรมควบคุมมลพิษให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง และมีความยืดหยุ่น เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว”

๒.๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา)

๑) เรื่องที่ ๑ ประเด็นปฏิรูป เรื่อง ทรัพยากรทางบก

๑.๑) ประเด็นย่อยที่ ๓ ทรัพยากรแร่

๑.๑.๑) ข้อ ๓.๒ พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

๑.๑.๒) ข้อ ๓.๓ สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่

๒) เรื่องที่ ๓ ประเด็นปฏิรูป เรื่อง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๒.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การบริหารจัดการขยะในทะเลและชายฝั่ง

๒.๑.๑) จัดทำมาตรฐาน Clean Sea Thailand และสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

๒.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การบริหารจัดการมลพิษในทะเลและชายฝั่ง

๓) เรื่องที่ ๕ ประเด็นปฏิรูป เรื่อง สิ่งแวดล้อม

๓.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ เสริมสร้างระบบบริหารจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดให้มีประสิทธิภาพ

๓.๑.๑) ลดขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิดโดยสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกและนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

๓.๑.๒) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะทุกประเภทที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างเต็มรูปแบบ ตั้งแต่ครัวเรือนถึงปลายทาง : มลพิษจากขยะชุมชน

๓.๑.๓) ลดการผลิตและการบริโภคสินค้าที่ผลิตจากวัสดุย่อยสลายยาก : มลพิษจากชุมชน

๓.๑.๔) ขยายบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของภาคเอกชนในการจัดการขยะอันตรายชุมชนตั้งแต่ต้นทาง : มลพิษจากขยะชุมชน

๓.๑.๕) บังคับใช้มาตรฐานจัดการน้ำเสียอย่างเคร่งครัดตั้งแต่การขออนุมัติการก่อสร้าง : มลพิษจากน้ำเสีย

๓.๑.๖) พัฒนากลไกด้านเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมชุมชนในการจัดการน้ำเสียที่แหล่งกำเนิด

๓.๑.๗) กระตุ้นการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อจูงใจให้โรงงานจัดการมลพิษที่ต้นทาง : มลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

๓.๑.๘) ปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยเพิ่มข้อกำหนดด้านการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓.๑.๙) ลด/เลิกการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม : มลพิษจากสารภาคการเกษตร

๓.๑.๑๐) ขยายบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของภาคเอกชนในการจัดการการใช้สารเคมีทางเกษตรตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง

๓.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ปรับปรุงระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ควบคุม ติดตามและตรวจสอบมลพิษ

๓.๒.๑) กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดทำมาตรฐานให้คำแนะนำติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะทุกประเภทตามหลักวิชาการให้ชัดเจน : มลพิษจากขยะ

๓.๒.๒) กำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำกับดูแลการบริหารจัดการน้ำเสียตามหลักวิชาการ : มลพิษจากน้ำเสีย

๓.๒.๓) จัดทำเนียบการปล่อยและการเคลื่อนย้ายมลพิษและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างโปร่งใส : มลพิษจากการใช้สารเคมีในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

๓.๒.๔) ปรับปรุงระบบติดตามและตรวจสอบมลพิษที่เกิดจากสถานประกอบการ (โรงงาน ฟาร์ม) : มลพิษจากการใช้สารเคมีในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

๓.๒.๕) กำกับควบคุมการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้บทลงโทษกับสถานประกอบการที่กระทำผิดกฎหมายและปรับปรุงบทลงโทษให้มีความรุนแรงมากขึ้น : มลพิษจากการใช้สารเคมีในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

๓.๒.๖) พัฒนาระบบและกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการควบคุม เฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการปล่อยมลพิษและการจัดการของเสียจากการผลิต : มลพิษจากการใช้สารเคมีในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

๔) เรื่องที่ ๖ ประเด็นปฏิรูป เรื่อง ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ

๒.๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับประกาศ
ราชกิจจานุเบกษา)

๑) หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (หลัก)

๑.๑) เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

๑.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการนำขยะ
กลับมาใช้ใหม่ของประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ภายในปี ๒๕๗๐

๑.๑.๒) ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ ปริมาณขยะต่อหัวในปี ๒๕๗๐ ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐

๑.๒) กลยุทธ์การพัฒนา

๑.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
และสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการตามแนวทาง
ทางเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตมาใช้ ผลักดันให้ภาคเอกชน
มีการลงทุนเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้เกิดการใช้ที่น้อย
ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และส่งเสริมให้นำหลักการลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุดมาใช้ในขั้นตอนการผลิตและบริการ
การใช้พลังงานสีเขียว ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงกลไกสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบ
การผลิตไปสู่การลดปริมาณการปล่อยคาร์บอน

๑.๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่น และเกษตรกร จากเศรษฐกิจ
หมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการขยะอย่างเป็น
ระบบตลอดห่วงโซ่ในระดับชุมชน สนับสนุนการลดและคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดกลไก
การคัดแยกขยะก่อนทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการนำมาเป็นวัสดุในการผลิตในชุมชนและ
เป็นวัตถุดิบให้โรงงาน ส่งเสริมการแปรรูปขยะมูลฝอยและวัตถุดิบที่เหลือจากกระบวนการผลิตเป็นพลังงาน
สร้างชุมชนต้นแบบที่มีความสามารถในการคัดแยกขยะและนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้ โดยใช้นวัตกรรม
และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่

๑.๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
อย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอ
และมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและขีดความสามารถ
ในการฟื้นตัว สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียม
และเป็นธรรม ดำเนินการประเมินมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนเหลือของกระบวนการผลิต
ให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายปราศจากเศษเหลือและของเสียจากอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และขยะอาหาร
เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์การไหลของวัสดุ เพื่อบริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและ
การบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบกลไกหมุนเวียนใช้ประโยชน์เศษเหลือในภาคอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ
การเกษตร ลดการสูญเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์ม

เพื่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้และนวัตกรรม ตลอดจนปรับปรุงกฎระเบียบให้สนับสนุนการนำของเสียจากอุตสาหกรรมที่ยังมีประโยชน์ให้สามารถนำกลับมาใช้ได้

๑.๒.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์มสนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาและนวัตกรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและลดของเสียจากกระบวนการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการข้อมูลและแพลตฟอร์มเสริมสร้างความสามารถในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ การบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบเชิงนิเวศ การจัดการของเสีย การพัฒนาธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ระหว่างธุรกิจและอุตสาหกรรม

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๖ พัฒนฐานข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมาย/มาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ใช้มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานลดมลพิษ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้และแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานส่วนกลาง ท้องถิ่นและชุมชน ในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการก่อมลพิษ และส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕) กลยุทธ์ที่ ๕ การปรับปรุงพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๒ สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภค เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน พัฒนากลไก เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และไม่ใช่เศรษฐศาสตร์ เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้และมีความโปร่งใส ส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการรีไซเคิลขยะและบรรจุภัณฑ์ในบ้านเรือน ส่งเสริมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ อาทิ ฉลากสีเขียว ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และฉลากพลังงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริโภค

๒) หมายเหตุที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก (รอง)

๒.๑) เป้าหมายที่ ๓ การสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

๒.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๓.๕ มลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน) และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคคมนาคมขนส่งลดลงร้อยละ ๔ ต่อปี

๓) หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รอง)

๓.๑) กลยุทธ์การพัฒนา

๓.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน อาทิ

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำโขง การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดน ทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ความร่วมมือทางวิชาการด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกัน

๔) หมวดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน (รอง)

๔.๑) กลยุทธ์การพัฒนา

๔.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของภาครัฐจากการควบคุมมาเป็นการกำกับ ดูแลหรือเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว โดยเฉพาะขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับกระบวนการทำงานภาครัฐโดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและให้มีการเชื่อมโยงการให้บริการระหว่างหน่วยงานให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ โดยกำหนดเป้าหมายการบริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จในทุกบริการที่ภาครัฐยังต้องดำเนินการให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงบประมาณ กำลังคน และการติดตามประเมินผล ให้เป็นเอกภาพและมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน

๔.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เร่งทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยปรับบทบาทและภารกิจใหม่ให้รองรับแนวทางการพัฒนาประเทศและสถานการณ์ในอนาคต ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะในเรื่องโครงสร้างภาครัฐ อัตรากำลัง งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดความยืดหยุ่น คล่องตัว มีประสิทธิภาพในการบริหารของส่วนราชการและจังหวัด และแก้ไขปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการกระจายอำนาจของส่วนราชการและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพพร้อมรับภารกิจจากส่วนกลางไปดำเนินการได้ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดกลไกที่สามารถให้หน่วยงานของรัฐสามารถปรับเปลี่ยนการทำงานหรือสร้างนวัตกรรมโดยไม่ติดอยู่ภายใต้กรอบเงื่อนไขของกฎระเบียบเดิมโดยเร็วเป็นอันดับแรก

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาและการพัฒนาาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๔.๑.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล โดยออกแบบกระบวนการทำงานใหม่ ยกเลิกการใช้เอกสารและขั้นตอนการทำงานที่หมดความจำเป็นหรือมีความจำเป็นน้อย นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ตลอดกระบวนการทำงาน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล โดยเฉพาะการให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการให้มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว มีช่องทาง และรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายที่สอดคล้องกับการทำงานแบบดิจิทัล

๒.๒.๔ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

๑.๑) กลยุทธ์

๑.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและการเพาะเลี้ยงทางทะเลอย่างถูกกฎหมายและยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ พื้นฟูและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลและขยะทะเล

๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒.๑) กลยุทธ์

๒.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

๓.๑) กลยุทธ์

๓.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

๓.๑.๒) กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศรอบบ้านและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด ประเด็นการค้ามนุษย์ และประเด็นการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาดข้ามพรมแดน

๔) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๔.๑) กลยุทธ์

๔.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะ

ความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๓.๑ แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑) มาตรการ

- ๑.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง
- ๑.๒) มาตรการที่ ๒ การควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม
- ๑.๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเสีย

๒) กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

๒.๑) ประเมินขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ (Carrying Capacity)
๒.๒) กำหนดมาตรฐานอัตราการระบายมลพิษทางน้ำ (Loading) ของแหล่งกำเนิด
๒.๓) จัดทำระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ (Permit System) เพื่อควบคุม การระบายน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งน้ำ ครอบคลุมแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศ และกำหนดค่าธรรมเนียมการระบายมลพิษของแหล่งกำเนิดมลพิษแต่ละประเภท

๒.๔) จัดทำระบบตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษโดยผู้ได้รับอนุญาต (Authorized Third Party)
๒.๕) เข้มงวดในการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิด
๒.๖) กำหนดแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการพิจารณาเก็บค่าอนุรักษ์คุณภาพน้ำจากองค์กรผู้ผลิตน้ำประปา

๒.๗) จัดทำระบบกลางในการรายงานคุณภาพน้ำของประเทศ เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลของภาคประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำในพื้นที่ของตนเองกรณีวิกฤต

๒.๘) จัดทำระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางน้ำที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์
๒.๙) จัดทำระบบฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดน้ำเสียและมลพิษทางน้ำและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๐) พัฒนาระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติจากแหล่งกำเนิดมลพิษและส่งข้อมูลออนไลน์ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

๒.๑๑) ควบคุมให้ภาคการผลิตและการบริโภคมีการระบายมลพิษตามค่ามาตรฐาน

๒.๓.๒ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)

๑) มาตรการที่ ๑ การจัดการขยะที่ต้นทาง โดยความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการจัดการขยะพลาสติก ขยะบรรจุภัณฑ์ ขยะอาหาร ของเสียอันตรายชุมชน ขากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มูลฝอยติดเชื้อ และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ตั้งแต่การออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การให้ผู้ผลิตรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ของตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิถีชีวิตของผู้จำหน่ายและผู้บริโภค

วิธีคิดและวิธีชีวิตให้มีการบริโภคอย่างพอเพียงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้น้อยที่สุด คัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด การศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางตามประเภทที่สอดคล้องกับรูปแบบหรือเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย ณ ปลายทาง

๒) มาตรการที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพการกำจัดขยะ เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นและครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในการจัดการขยะ กำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับสถานที่กำจัดขยะ ร้านรับซื้อของเก่า โรงงานรีไซเคิลทุกประเภทโรงงานหรือสถานประกอบการกิจการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และสถานที่กำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม กำหนดแนวทางการจัดการขยะที่ยังไม่มีระบบการจัดการหรือขยะที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภทที่จะเป็นปัญหาในอนาคต

๓) มาตรการที่ ๓ การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการขยะ โดยสร้างเครื่องมือและกลไกเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การพัฒนากฎหมายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ผลักดันการออกกฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กำหนดกฎระเบียบการขึ้นทะเบียนผู้รับจ้างให้บริการกำจัดของเสีย การกำหนดกฎระเบียบที่ให้อำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน ออกประกาศรูปแบบการคัดแยกขยะและการเก็บรวบรวมแบบแยกประเภท ออกประกาศหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมการจัดการกากของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็ก การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการจัดการขยะสมัยใหม่ เช่น อุตสาหกรรมรีไซเคิลขั้นสูง เทคโนโลยีการจัดการขยะอาหาร เทคโนโลยีไพโรไลซิส เทคโนโลยีการจัดการซากแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ซากโซล่าเซลล์ ซากรถยนต์ เป็นต้น

๒.๓.๓ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓

เป็นนโยบายการบริหารจัดการขยะพลาสติกในภาพรวมของประเทศ สำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกของประเทศไทย โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

๑) เป้าหมายที่ ๑ การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑.๑) เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ ๑) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal)

๒) ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมของสารอ็อกโซ (Oxo) และ ๓) ไมโครบีดจากพลาสติก (Microbeads)

๑.๒) เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ ๑) ถ้วยพลาสติกหิ้วขนาดเล็กความหนาน้อยกว่า ๓๖ ไมครอน ๒) กล่องโฟมบรรจุอาหาร ๓) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) และ ๔) หลอดพลาสติก

๒) เป้าหมายที่ ๒ การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ โดยจะมีการศึกษาและกำหนดเป้าหมายของพลาสติกที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๔ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) มาตรการที่ ๑ การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการควบคุม ป้องกันเพื่อลดการเกิดขยะพลาสติก ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดกลุ่ม

และกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อเพิ่มศักยภาพการนำกลับมารีไซเคิล กำหนดให้มีหลักเกณฑ์และมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติก และยกระดับให้เป็นมาตรฐานเชิงบังคับ กำหนดสัญลักษณ์ให้กับประเภทผลิตภัณฑ์ที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล หรือต้องนำไปจัดการหรือกำจัด เพื่อให้ง่ายต่อการคัดแยกและสร้างการเรียนรู้ของประชาชน สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกตามการจัดกลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติก นำหลักการความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) มาใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติก

๒) มาตรการที่ ๒ การลดขยะพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค โดยดำเนินการต่อเนื่องและขยายผลให้ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และร้านสะดวกซื้อ ทั้งเจ้าของตราสินค้าขนาดใหญ่ (Brand owner) และในพื้นที่ท้องถิ่น (Local Brand) สนับสนุนการลดขยะพลาสติก รมรณรงค์สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม ตลาดสดของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตลาดเอกชนในการสนับสนุนการลดขยะพลาสติก ขอความร่วมมือประชาชนสนับสนุนการลดขยะพลาสติก ยกย่องให้หน่วยงานภาครัฐและร้านค้าในสถานที่ราชการ เป็นต้นแบบการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว รมรณรงค์และสร้างแคมเปญ (Campaign) ระดับประเทศ เพื่อสื่อสารต่อสาธารณะภายใต้แนวทาง “งดการให้ - ปฏิเสธการรับ ลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียว”

๓) มาตรการที่ ๓ การจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค ให้ความสำคัญกับการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค โดยการคัดแยกขยะจากบ้านเรือน อาคาร สำนักงาน ที่สอดคล้องกับวิธีการกำจัดที่ปลายทาง สร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล และต้องทิ้งเพื่อนำไปกำจัด โดยเฉพาะพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ (Compostable Plastics) สนับสนุนให้มีการสร้างโรงหมักปุ๋ย (Composting Plant) เพื่อรองรับการจัดการพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ (Compostable plastics) พร้อมกับการจัดการขยะอินทรีย์ เพิ่มศักยภาพระบบการเก็บรวบรวมขยะพลาสติก

๔) มาตรการที่ ๔ การจัดการขยะพลาสติกในทะเล มุ่งเน้นการป้องกันการเกิดขยะพลาสติกในทะเล โดยการสำรวจพื้นที่ระบบเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริเวณริมฝั่งคลอง ริมแม่น้ำ และริมชายฝั่งทะเล ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ที่ทำให้ขยะพลาสติกหลุดรอดลงสู่ทะเล และเพิ่มระบบการเข้าถึงพื้นที่ ดำเนินตามมาตรการจัดการขยะบนพื้นที่เกาะ โดยการคัดแยกขยะก่อนนำไปกำจัดและควบคุมกรณีมีการขนส่งขยะมากำจัดบนฝั่ง วางระบบคัดแยก รวบรวม และการจัดการขยะพลาสติกและขยะประเภทอื่น สำหรับเรือท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว และเครื่องมือประมง จะต้องนำขยะพลาสติกมากำจัดบนฝั่งตามที่กำหนด วางระบบในการป้องกัน จัดเก็บขยะพลาสติก และนำส่งไปจัดการสำหรับขยะพลาสติกที่หลุดรอดลงสู่ทะเล

๒.๓.๕ แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๑) มาตรการ

- ๑.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง
- ๑.๒) มาตรการที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- ๑.๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ

๒) กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

- ๒.๑) กำหนด/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศและมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ๒.๒) กำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศเฉพาะพื้นที่ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๒.๓) เพิ่มการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังฝุ่นละอองในเขตควบคุมมลพิษและพื้นที่วิกฤตมลพิษทางอากาศอย่างเข้มงวดในช่วงวิกฤตและแจ้งเตือนสถานการณ์

๒.๔) กำหนดกลไกในการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง คาดการณ์ แจ้งเตือนและตอบโต้สถานการณ์ในภาวะวิกฤต เพื่อควบคุมจำนวนและลดการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๒.๕) กำหนดรูปแบบ กลไก แนวทางปฏิบัติและวิธีการเพื่อให้จังหวัด/ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ และมีการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่และรายงานเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลส่วนกลางด้านคุณภาพอากาศของประเทศ

๒.๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางทางอากาศระดับประเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากจังหวัด/ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพอากาศเพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้

๒.๗) สร้างความร่วมมือหน่วยงานภายในประเทศและใช้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกรณี ข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการปัญหามลพิษข้ามแดน

๒.๘) ใช้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการแลกเปลี่ยนบุคลากรและองค์ความรู้ด้านอากาศ

๒.๙) กำหนดมาตรฐาน/มาตรการควบคุม และป้องกันมลพิษทางอากาศจากการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่เข้าหรือผ่านประเทศไทย

๒.๓.๖ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

๑) มาตรการที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการบริหารจัดการ/ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤตสถานการณ์ รวมถึงการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงวิกฤตในพื้นที่ที่มีปัญหาและพื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง ได้แก่ พื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ประสบปัญหาหมอกควันภาคใต้ พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี และพื้นที่จังหวัดอื่นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง เช่น จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น โดยมีแนวทาง ดังนี้

๑.๑) ทบทวน วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล สถานการณ์ $PM_{2.5}$ ที่เกิดขึ้นและการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ผ่านมา

๑.๒) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและจัดทำแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๓) การดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ/แผนตอบโต้สถานการณ์ในช่วงวิกฤตตามที่กำหนดไว้ ใช้ระบบบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เป็นกลไกจัดการปัญหาฝุ่นละอองโดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๒) มาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) มุ่งให้ความสำคัญในการควบคุมและลดการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดรวมถึงลดจำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษ ได้แก่ ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ การเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร การก่อสร้างและผังเมือง และภาคครัวเรือน

๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เป็นการพัฒนาระบบ เครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการ รวมถึงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๓.๑) พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ
- ๓.๒) ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย/มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ๓.๓) ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ด้านการจัดการคุณภาพอากาศ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดองค์ความรู้
- ๑.๔) การแก้ไขปัญหาหมลพิษข้ามแดน
- ๑.๕) การจัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดเป็นระยะ ๆ เพื่อใช้เป็น ข้อมูลประกอบการกำหนด/ปรับปรุงแนวทางและมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมลพิษ
- ๑.๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังที่เป็นหนึ่งเดียว บูรณาการระบบข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบทั้งแหล่งกำเนิด ปริมาณมลพิษในบรรยากาศ และผลกระทบต่อสุขภาพเพื่อการวางแผนการบริหาร จัดการและสื่อสารแจ้งเตือน พัฒนาระบบ เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากมลพิษทางอากาศและการรายงานผล สร้างความเข้มแข็งของประชาชน ชุมชนในการดูแลป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ
- ๑.๗) พัฒนาระบบคาดการณ์สถานการณ์ฝุ่นละออง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทบทวน ปรับปรุงมาตรการและแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมลพิษในระยะต่อไป

๒.๓.๗ แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน

๑) เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก

- ๑.๑) สาขาการจัดการขยะชุมชน ๑.๔๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)
- ๑.๒) สาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน ๐.๐๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)
รวมทั้งหมด ๑.๕๓ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)

๒) แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการขยะชุมชน

๒.๑) มาตรการที่ ๑ ลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่นำไปคิดคำนวณปริมาณการลด ก๊าซเรือนกระจก โดยเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด และวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่ช่วยลด ปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ประกอบด้วย ๘ กิจกรรมหลัก ได้แก่

- ๒.๑.๑) การลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด (Disposal Site)
- ๒.๑.๒) การนำก๊าซจากบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย (Landfill Gas) ไปเผาทิ้งหรือนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การผลิตไฟฟ้า
- ๒.๑.๓) การเผาขยะมูลฝอยในเตาเผาเพื่อผลิตไฟฟ้า (Waste to Energy)
- ๒.๑.๔) การฝังกลบขยะมูลฝอยแบบกึ่งใช้อากาศ (Semi Aerobic Landfill)
- ๒.๑.๕) การนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยหมัก (Composting) และน้ำหมักชีวภาพ
- ๒.๑.๖) การนำขยะอินทรีย์ไปหมักแบบไร้อากาศ (Anaerobic Digestion) ส่งเสริมการนำ ก๊าซไปใช้ประโยชน์
- ๒.๑.๗) การนำขยะอินทรีย์ไปบำบัดเชิงกลชีวภาพ (Mechanical Biological Treatment)
- ๒.๑.๘) การยุติการเผากลางแจ้งและการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนแบบเผาให้ถูกต้อง

๒.๒) มาตรการที่ ๒ สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งไม่ได้คิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ โดยเน้นการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย การนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์เพื่อนำไปสู่การลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปกำจัด การส่งเสริมการออกแบบและใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลัก ๕ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๒.๒.๑) การลดขยะมูลฝอยและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ ประกอบด้วย

- (๑) การลดขยะพลาสติกและกล่องโฟมบรรจุอาหาร
- (๒) การลดการเกิดขยะอินทรีย์
- (๓) การส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๒) การเพิ่มการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย

- (๑) การคัดแยกขยะมูลฝอยในแหล่งกำเนิดเพื่อนำไปใช้ใหม่ (Recycle)
- (๒) การนำขยะอินทรีย์ในแหล่งกำเนิดไปใช้ประโยชน์

๓) แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน

๓.๑) มาตรการที่ ๑ ลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่นำไปสู่การคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก โดยการนำน้ำเสียเข้าสู่การบำบัดให้เพิ่มมากขึ้น และบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐาน ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๓.๑.๑) การเพิ่มการรวบรวมน้ำเสียเข้าสู่ระบบ/ขยายพื้นที่ให้บริการ และบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๓.๑.๒) การเพิ่มจำนวนระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในพื้นที่สำคัญ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียด้วยระบบที่ใช้อากาศ (Aerobic System) หรือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๓.๒) มาตรการที่ ๒ สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งไม่ได้คิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ โดยส่งเสริมการลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสีย และการนำน้ำและกากตะกอนที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ๕ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๓.๒.๑) การลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียชุมชนจากแหล่งกำเนิด

- (๑) การส่งเสริมการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์ประหยัดน้ำ
- (๒) ส่งเสริมการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์บำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐาน

๓.๒.๒) การนำน้ำทิ้งและกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนมาใช้ประโยชน์

(๑) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง และเอกชนดำเนินการ

- (๒) การนำกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียไปใช้ประโยชน์

๓.๒.๓) พัฒนาระบบการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกพัฒนาระบบการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๒.๓.๘ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๑) เป้าหมาย

๑.๑) การเพิ่มจำนวนหน่วยงานโดยการกำหนดเป้าหมายร้อยละหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ หน่วยงานภาคเอกชน ร้อยละ ๙๕

๑.๒) การเพิ่มมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามรายการสินค้าและบริการที่ได้ขึ้นทะเบียนในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ ๘๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๖๐ และภาคเอกชน ร้อยละ ๘๐

๒) กลยุทธ์และเป้าประสงค์

๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มปริมาณสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดและระบบจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ มีจำนวนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในตลาดเข้าสู่ระบบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ของหน่วยงาน/องค์กรเพิ่มขึ้น

๒.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ เพิ่มฐานการผลิตสินค้าและภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมให้เกิดสังคมการบริโภคอย่างยั่งยืน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

๒.๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ มีจำนวนผู้จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดเพิ่มขึ้น

๒.๑.๒) เป้าประสงค์ที่ ๓.๒ มีสัดส่วนปริมาณ/มูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อสินค้าและบริการที่จัดซื้อจัดจ้างทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๒.๑.๓) เป้าประสงค์ที่ ๓.๓ ผู้บริโภคมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๔ การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์และกฎหมายเพื่อสนับสนุนการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๑) เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ มีมาตรการ/เครื่องมือ ทางเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลังสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๒) เป้าประสงค์ที่ ๔.๒ มีการพัฒนากลไก กฎหมาย กฎระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติ

๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๕ การติดตามและรายงานผลการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑) เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ สามารถติดตามและรายงานผลการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๒) เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ สามารถประเมินผลกระทบที่เกิดจากการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๖) กลยุทธ์ที่ ๖ การบริหารและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๖.๑) เป้าประสงค์ที่ ๖.๑ มีระบบการบริหารและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๙ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๑) ยุทธศาสตร์

๑.๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

๑.๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

๑.๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๑.๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒) แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

๒.๑) การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

๒.๒) การปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียว และการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๒.๓) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๒.๔) การขยายพลาสติกครบวงจร แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้มีการนำมาใช้ซ้ำ

๒.๕) สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เป็นเครื่องมือส่งเสริมผลิตภัณฑ์หมุนเวียนและบริการ (reuse as a service)

๒.๓.๑๐ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ ประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๑.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน

(๑) โครงการเสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน

๑.๒) เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ พื้นที่มีศักยภาพและสมรรถนะในการขับเคลื่อนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

- ๑.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน
- (๑) โครงการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

ระดับภาค

- (๒) โครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๓) เป้าประสงค์ที่ ๑.๓ องค์กรมมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในประเด็นใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนสู่การให้บริการเชิงรุกกับผู้รับบริการ (ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง) ได้รับบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

- ๑.๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล
- (๑) โครงการพัฒนาระบบบริหารราชการสู่ความเป็นเลิศ
- (๒) โครงการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

๒.๑) เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

- ๒.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๔ จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า

(๑) โครงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) โครงการยกระดับความร่วมมือการรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วน (Public Private Social Partnership)

(๓) โครงการการจัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติ (System of Environmental Economics Accounting: SEEA)

- (๔) โครงการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)

- ๒.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๕ สงวน อนุรักษ์ พื้นฟูให้เกิดความสมบูรณ์เชิงพื้นที่

(๑) โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

(๒) โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เฉพาะ (เกาะ ถ้ำ)

(๓) โครงการเพิ่มศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์เชิงนิเวศอย่างสมดุล

- (๔) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพมหาสมุทร

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง และรักษาระบบนิเวศ

๓.๑) เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่

๓.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๖ อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการจัดสรรน้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

(๑) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ และ
โครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ

(๒) โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลและระบบกระจายน้ำ
อย่างเป็นระบบ

(๓) โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม
๓.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการ
สภาวะวิกฤตน้ำ

(๑) โครงการจัดสรรทรัพยากรน้ำตามกฎหมาย
(๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง การวิเคราะห์
และประเมินสถานการณ์ การแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย และจัดการสภาวะวิกฤต

(๓) โครงการยกระดับคุณภาพแหล่งน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี
๔.๑) เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ระบบทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมที่สมดุลตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

๔.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๘ ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)
(๑) โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ประชาชนตาม
แนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
(๒) โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ และวัสดุเหลือใช้ภายใต้แนวคิด
“เศรษฐกิจหมุนเวียน” Circular Economy
(๓) โครงการส่งเสริมให้พื้นที่ / ชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(๔) โครงการส่งเสริมศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือ การจัดการเมือง
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๔.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๙ เสริมสร้างระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ
(๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
(๒) โครงการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ด้วยการใช้กลไกราคา
แบบบูรณาการ

(๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

๕.๑) เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๕.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๐ เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต
(๑) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต
๕.๒) เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ องค์กรมีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้ได้
ข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ทันสมัย สำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเดียวกัน

๕.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๑ ขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัล

(๑) โครงการขับเคลื่อน ทส. สู่อัจฉริยะดิจิทัล (New normal, Innovation, e-service, Digital Literacy)

๕.๓) เป้าประสงค์ที่ ๕.๓ มีระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐานและบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม

๕.๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๒ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย

(๑) โครงการขับเคลื่อนระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม

๕.๔) เป้าประสงค์ที่ ๕.๔ บุคลากรทุกระดับเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ เพื่อรองรับภารกิจในอนาคต

๕.๔.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๓ เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง

(๑) โครงการพัฒนาระบบการบริหารทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์

๕.๕) เป้าประสงค์ที่ ๕.๕ มุ่งองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

๕.๕.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๔ พัฒน่องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ

(๑) โครงการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม

ส่วนที่ ๓ : สารสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๑ ภาพรวม

๓.๑.๑ วิสัยทัศน์

“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

๓.๑.๒ พันธกิจ

- ๑) พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม
- ๒) กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมาย เพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๓) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- ๔) สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
- ๕) พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- ๖) ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

๓.๒ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ

๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศและเสียง

๑) เป้าหมาย

คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. ข้อมูลคุณภาพอากาศที่กรมควบคุมมลพิษตรวจวัดมีความครบถ้วนและถูกต้อง ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐
๒. ร้อยละของจำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๗๐
๓. ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบ ตรวจจับและห้ามใช้ยานพาหนะในพื้นที่วิกฤต ไม่น้อยกว่า	๑๒,๐๐๐ คัน
๔. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะปฏิบัติตามกฎหมาย	ร้อยละ ๙๘

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันการเกิดมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและมีการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแจ้งเตือน

๓.๒) กำหนดมาตรการจัดการและป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง เพื่อลดการระบายมลพิษทางอากาศและเสียงจากแหล่งกำเนิด

๓.๓) พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ทั้งในรูปของปริมาณความเข้มข้น และอัตราการระบายมลพิษ

๓.๔) ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต/พื้นที่เป้าหมาย เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายมลพิษในเชิงพื้นที่

๓.๕) ศึกษาเพื่อพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษในพารามิเตอร์ใหม่ ๆ ในอนาคต

๓.๖) สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) พื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และรายงานสถานการณ์หมอกควัน คาดการณ์และแจ้งเตือนสถานการณ์มลพิษทางอากาศให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ และสรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินงานในปีต่อไป (After Action Review : AAR)

๔.๑.๒) เขตควบคุมมลพิษหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี สนับสนุนการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังฝุ่นละอองในบรรยากาศ และฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิด แจ้งเตือนฝุ่นละอองในบรรยากาศสูงเกินมาตรฐานไปยังเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ รณรงค์สร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ และสรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินงานในปีต่อไป (After Action Review : AAR)

๔.๑.๓) เขตควบคุมมลพิษมาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง ผลักดันเชิงนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดมาตรฐาน/มาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมการระบายสาร VOCs จากแหล่งกำเนิด ติดตามเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์คุณภาพอากาศในบรรยากาศควบคู่กับการดำเนินมาตรการควบคุมสารอินทรีย์ระเหยอย่างต่อเนื่อง ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดตามการดำเนินการตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๔.๑.๔) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และรายงานสถานการณ์หมอกควัน คาดการณ์และแจ้งเตือนสถานการณ์ปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” ภายใต้กลไกคณะอนุกรรมการกำกับดูแล การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” คณะอนุกรรมการด้านวิชาการแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศ และคณะอนุกรรมการสื่อสารการแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง และสรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินงานในปีต่อไป (After Action Review : AAR)

๔.๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย

รายละเอียดโครงการ

๔.๒.๑) ขยายเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศของประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๔.๒.๒) ติดตั้งทดแทนสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศเดิมในจังหวัดที่สถานีมีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๒ ปี

๔.๒.๓) จัดซื้อครุภัณฑ์หน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ เพื่อทดแทนคันเก่าที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๐ ปี

๔.๒.๔) จัดซื้อคอมพิวเตอร์แม่ข่าย พร้อมโปรแกรมใช้งานของศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บข้อมูลคุณภาพอากาศและเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ AQMTHAI ของศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศ กรมควบคุมมลพิษ

๔.๒.๕) ดูแลและบำรุงรักษาสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้สามารถดำเนินการได้ตามปกติ มีข้อมูลครบถ้วนและสามารถรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๔.๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

รายละเอียดโครงการ

๔.๓.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่สำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} วิเคราะห์จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) และเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} จากแหล่งกำเนิดมลพิษเป้าหมายในพื้นที่เสี่ยง เพื่อวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เชิงพื้นที่

๔.๓.๒) ป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) โดยสื่อสารแนวทางการควบคุมและป้องกันปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} จากการเผาในพื้นที่การเกษตรและในพื้นที่ชุมชน ๕ จังหวัด ติดตามตรวจสอบและควบคุมควันดำจากยานพาหนะ และปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} จากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่รับผิดชอบ ๕ จังหวัด

๔.๓.๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ โดยพัฒนาเครือข่าย สร้างองค์ความรู้ การเฝ้าระวังปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่รับผิดชอบ ๕ จังหวัด จัดทำสื่อวีดิทัศน์ และสปรอตวิทยุ เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๒ สถานีโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เป็นต้น และถอดบทเรียนสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

๔.๔) โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ

รายละเอียดโครงการ

๔.๔.๑) กำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ

๔.๔.๒) เสริมสร้างศักยภาพให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๔.๓) สื่อสารและสร้างการรับรู้ข้อมูลด้านสถานการณ์คุณภาพอากาศจากการใช้ยานพาหนะที่ให้กับประชาชน

๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการเรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย

๑) เป้าหมาย

การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. จังหวัดได้รับคำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	๗๗ จังหวัด
๒. ร้อยละขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ ๗๔

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ผลักดันและบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง

๓.๒) สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอย และส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุน

๓.๓) จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๓.๔) ขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี

๓.๕) การจัดการบรรจุภัณฑ์ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนด้วยหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR)

๓.๖) พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ/ Best Practice ด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

๓.๗) ขับเคลื่อนการลดขยะพลาสติกให้เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๓.๘) ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยก และส่งเสริมให้มีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ตามหลักการ BCG รวมทั้งส่งเสริมให้ลดขยะเป็นศูนย์

๓.๙) เสริมสร้างศักยภาพในการแก้ไขปัญหาด้านเหตุฉุกเฉินสารเคมี การลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย และขยะอิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่ต่าง ๆ

๓.๑๐) สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่และการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) การบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่ โดยยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องให้เป็นไปตามหลักวิชาการ เสริมสร้างศักยภาพการจัดการขยะในพื้นที่พิเศษ และพื้นที่เฉพาะ ขับเคลื่อนระบบการคัดแยกขยะและการเก็บขนขยะแบบแยกประเภท

ที่สอดคล้องกับการกำจัดที่ปลายทาง ประเมินความรุนแรงของผลกระทบจากการปนเปื้อนของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีปัญหา และจัดทำข้อเสนอทางวิชาการสำหรับการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาในระดับจังหวัด ภูมิภาค และประเทศ ขยายผลให้จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ดำเนินการตามรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายชุมชนที่กำหนด พัฒนา เสริมสร้างศักยภาพที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่เข้าข่ายโรงงาน และการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ และวางระบบและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

๔.๑.๒) การควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากสารเคมีและของเสีย โดยติดตาม ตรวจสอบผลกระทบ ดำเนินการแก้ไขและฟื้นฟูภาวะมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย และประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวม พัฒนา เสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับจังหวัด ในการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ และสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ในการเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง

๔.๑.๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียเพื่อเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน และสังคมคาร์บอนต่ำ โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน เตรียมความพร้อมรองรับมาตรการระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางกฎหมายด้านมลพิษจากพลาสติกรวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล กำกับการดำเนินงานตามนโยบายห้ามนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการลดผลกระทบจากการห้ามนำเข้าเศษพลาสติก และนำร่องระบบเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ ภายใต้หลักการขยายความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับกฎหมายการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์

๓.๒.๓ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ

๑) เป้าหมาย

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. พื้นที่แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการแนะนำในการจัดการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ	๖ แห่ง
๒. พื้นที่แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับคำแนะนำมีการดำเนินการตามแผนไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐
๓. ประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนได้ตามมาตรฐาน	ร้อยละ ๘๐
๔. ข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินครอบคลุมแม่น้ำสายหลัก ๔๙ สาย และแหล่งน้ำนิ่ง ๙ แหล่ง	๔๓๓ จุด
๕. มีข้อมูลคุณภาพแหล่งน้ำหลักสามารถนำไปใช้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ ๑๐๐
๖. ข้อมูลคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งครอบคลุม ๒๑ จังหวัดชายฝั่ง	๒๑๐ จุด
๗. พื้นที่วิกฤติที่ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายควบคุมการระบายน้ำทิ้งไม่น้อยกว่า	๓ กลุ่มน้ำ
๘. ร้อยละของแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่ตรวจสอบได้รับการจัดการ	ร้อยละ ๕๐
๙. มีการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่เป้าหมายและควบคุม	๑,๖๘๒ แห่ง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑๐. จำนวนประปาหมู่บ้านที่ได้มาตรฐาน	ร้อยละ ๒๐
๑๑. จำนวนการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา	๒,๐๐๐ ตัวอย่าง
๑๒. ปริมาณน้ำที่ผ่านการบำบัดที่ถูกนำไปใช้	จัดทำแนวทางการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่
๑๓. ร้อยละของแม่น้ำที่มีคุณภาพน้ำผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ ๗๐

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์

๓.๒) สนับสนุนการจัดสร้างและเพิ่มศักยภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น และการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

๓.๓) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการและประชาชนลดการใช้น้ำ มีการจัดการน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดกลับไปใช้ประโยชน์ ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๓.๔) ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตรฐานการจัดการน้ำเสียไปใช้เป็นเงื่อนไขในการขออนุมัติอนุญาต ก่อสร้างอาคารและสถานประกอบการ

๓.๕) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตะกอนดินและสัตว์น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ชายฝั่งทะเล และนอกชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ

๓.๖) เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ

๓.๗) เสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายภาคประชาชน ในการจัดการน้ำเสียและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

๓.๘) สนับสนุนเครือข่ายเพื่อช่วยเฝ้าระวังและติดตามการลักลอบระบายน้ำเสีย

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำและน้ำเสีย

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) สนับสนุนการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่โครงการพระราชดำริ

๔.๑.๒) ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาท่าจีน แม่กลอง (พื้นที่รอยต่อ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม) และคลองแม่ข่า

๔.๑.๓) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการควบคุมและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่

๔.๑.๔) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนรวม หรือแบ่งการรวมกลุ่ม Cluster

๔.๑.๕) ประเมินผลสำเร็จของการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะที่ ๒

๔.๑.๖) ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial Resistance : AMR) ในสิ่งแวดล้อม

๔.๑.๗) แกไขสถานการณ์การปนเปื้อนมลพิษในแหล่งน้ำผิวดินในระบบนิเวศวิทยาแหล่งน้ำจัด

๔.๑.๘) ประเมินสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำสายหลักทั่วประเทศ

๔.๑.๙) ติดตามตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และตะกอนดิน สำหรับการใช้อย่างไรที่ดินวิเคราะห์และประเมินความสามารถในการรองรับมลพิษ ส่งเสริมการจัดการคุณภาพน้ำอย่างมีส่วนร่วม และจัดทำแผนบริหารจัดการคุณภาพน้ำเชิงพื้นที่ ในพื้นที่เวียงหนองล่อง จังหวัดเชียงราย

๔.๒) โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก

รายละเอียดโครงการ

๔.๒.๑) ติดตามตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และบังคับการใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำหรือกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วิกฤตคุณภาพน้ำให้มีการจัดการมลพิษเป็นไปตามกฎหมาย

๔.๒.๒) ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทั้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ

๔.๒.๓) บูรณาการความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับและบังคับใช้กฎหมายระหว่างแหล่งกำเนิดมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๔) ชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์แนวทางการทางดำเนินการ ติดตามตรวจสอบ ควบคุม กำกับและบังคับใช้กฎหมายเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสีย สร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของแหล่งกำเนิดมลพิษ ในการจัดการปัญหาด้านมลพิษทางน้ำ ควบคุม ป้องกัน ลดการปล่อยน้ำเสีย และลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทางผ่านช่องทางต่าง ๆ

๔.๒.๕) ติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (ภาคสนาม) และการทดสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในห้องปฏิบัติการ

๔.๒.๖) พัฒนาระบบประเมินความสามารถในการรองรับมลพิษของลำน้ำ (Carrying capacity) และการประยุกต์ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการจัดการคุณภาพน้ำ

๔.๒.๗) สอบเทียบเครื่องมือหรือซ่อมบำรุงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๔.๒.๘) สร้างการมีส่วนร่วมเครือข่ายภาคประชาชนในการจัดการคุณภาพน้ำ และการเฝ้าระวังแหล่งกำเนิดมลพิษ

๔.๒.๙) ชี้แจงและติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ และถอดบทเรียน/เสนอแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพน้ำเชิงพื้นที่

๔.๒.๑๐) จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่จำเป็น สำหรับใช้ในการติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับ และบังคับการใช้กฎหมาย และสอบเทียบเครื่องมือหรือซ่อมบำรุงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๔.๓ โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

รายละเอียดโครงการ

๔.๓.๑) พัฒนาความรู้ องค์ความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค ด้านคุณภาพน้ำ การเก็บตัวอย่าง การปรับปรุงคุณภาพน้ำและการรักษาสภาพตัวอย่าง

๔.๓.๒) พัฒนาและขับเคลื่อนโครงการให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมแก่ประชาชนผู้ใช้น้ำ ร่วมกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๓) สนับสนุนวัสดุ ชุดทดสอบคุณภาพน้ำอย่างง่าย อุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่างน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน

๔.๓.๔) จัดหาสารเคมี วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบตัวอย่างน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตามมาตรฐาน

๔.๓.๕) พัฒนาระบบการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 เพื่อสร้างความมั่นใจในผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

๔.๓.๖) สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพน้ำ และปรับปรุงคุณภาพน้ำดิบที่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค

๔.๓.๗) ติดตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำที่ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนอันเนื่องมาจากแหล่งน้ำดิบมีสิ่งเจือปนเพื่อเตือนหน่วยผลิตประปาให้เตรียมการรองรับ

๔.๓.๘) ศึกษาพื้นที่ต้นแบบเพื่อกำหนดเขตคุ้มครองแหล่งน้ำดิบสู่การผลิตน้ำประปาสะอาด และตรวจประเมินระบบผลิตประปาต้นแบบ

๔.๓.๙) จัดหาเครื่องมือเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวิเคราะห์คุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค

๔.๔) โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ

รายละเอียดโครงการ

๔.๔.๑) ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤต (ต่อเนื่อง) เพื่อควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ออกคำสั่งทางปกครอง ดำเนินการมาตรการปรับทางปกครอง เป็นต้น

๔.๔.๒) เพิ่มศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการบังคับใช้กฎหมายให้กับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ

๔.๔.๓) พัฒนาผู้ประกอบการแหล่งกำเนิดมลพิษ อบรมให้ความรู้ และลงพื้นที่ให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มศักยภาพของแหล่งกำเนิดมลพิษในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการน้ำเสีย

๓.๒.๔ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ

๑) เป้าหมาย

มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์ปฏิบัติ รายงานสถานการณ์ ด้านการบริหารจัดการมลพิษแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนด	๑๐ เรื่อง
๒. กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์ปฏิบัติ รายงานสถานการณ์ ด้านการบริหารจัดการมลพิษได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละ ๑๐๐
๓. เกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	๕ รายการ
๔. หน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย (ภาครัฐ/ภาคเอกชน) เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐
๕. มีระบบศูนย์ข้อมูลกลางที่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกในรูปแบบ Web service	๑ ระบบ
๖. ระบบศูนย์ข้อมูลกลางของกรมควบคุมมลพิษมีข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ครบถ้วนสามารถนำมาวิเคราะห์ รายงาน และใช้ประโยชน์ในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	๓ ด้าน
๗. การดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษได้รับการแก้ไข	ร้อยละ ๑๐๐
๘. จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษได้รับการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด	ร้อยละ ๙๗

๓) แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑) พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- ๓.๒) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๓.๓) จัดทำระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษให้สืบค้นและเข้าถึงได้ง่าย
- ๓.๔) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหา

ความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษให้แก่ประชาชน

๓.๕) พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization) และเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital

๓.๖) พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เผยแพร่ข้อมูล และแจ้งเตือน

๓.๗) เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการ เพื่อรองรับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษ

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม โดยลงพื้นที่ตรวจพิสูจน์ เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม และดำเนินการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

๔.๑.๒) เพิ่มศักยภาพ และยกระดับขีดความสามารถในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและแก้ไข ปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษของประชาชนให้กับหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (Train the Trainer)

๔.๑.๓) เพิ่มศักยภาพของหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ให้ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ให้กับสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ – ๑๖ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๔) สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมให้กับภาคเอกชนและผู้ประกอบการ และให้ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้กับเครือข่ายภาคประชาชน

๔.๑.๕) ตรวจสอบเพื่อสำรวจข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการ จัดการกากของเสียอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อมจากการลักลอบทิ้งกาก ของเสียอุตสาหกรรม

๔.๑.๖) พัฒนารูปแบบการตรวจสอบมลพิษของศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาวิธีการตรวจสอบกากของเสียด้วยเครื่องมือแบบ Portable การบ่งชี้ลักษณะความเป็นอันตรายของ กากของเสียอุตสาหกรรมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และสามารถใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีได้ สามารถลดค่าใช้จ่าย ในการวิเคราะห์ตัวอย่างกากของเสียอุตสาหกรรมโดยห้องปฏิบัติการ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการเรื่อง ร้องเรียนด้านมลพิษของประชาชน

๔.๑.๗) ประเมินปัญหามลพิษที่อาจจะเกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และพื้นที่เสี่ยงอื่น ๆ เพื่อป้องกันปัญหาการปนเปื้อนมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบต่อประชาชน

๔.๒) โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ

รายละเอียดโครงการ

๔.๒.๑) วิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อจำแนกพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด ตามระดับความรุนแรงของปัญหามลพิษ

๔.๒.๒) ให้คำแนะนำและบูรณาการการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษหลักของเขตควบคุมมลพิษ แต่ละพื้นที่ ตามมาตรการ แนวทาง โครงการ กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขต ควบคุมมลพิษ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษ ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด รวมทั้งมาตรการแนวทางที่สำคัญอื่น ๆ

๔.๒.๓) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนปฏิบัติการ เพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ เขตควบคุมมลพิษ ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษรายพื้นที่ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด ทุก ๓ เดือน

๔.๒.๔) ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษ ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะทางการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษ แต่ละพื้นที่

๔.๒.๕) เสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด ต่อคณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษระดับจังหวัด ๑๓ คณะ และรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบ

๔.๒.๖) สื่อสารสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด เพื่อให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ

๓.๒.๕ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

๑) เป้าหมาย

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากสาขาการจัดการของเสียลดลง

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. ก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย สาขาการจัดการของเสียลดลงไม่น้อยกว่า	๕๒๐ Kt-CO ₂ -eq
๒. จังหวัดมีการดำเนินการตามคำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก	๗๗ จังหวัด
๓. จังหวัดที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนได้รับคำแนะนำในการนำน้ำทิ้งหรือกากตะกอนไปใช้ประโยชน์	๕๐ จังหวัด
๔. จังหวัดที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนมีการนำน้ำทิ้งหรือกากตะกอนไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๐

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๒) ส่งเสริมและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ

๓.๓) พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชน

๓.๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดของเสียจากกระบวนการผลิต และส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

๓.๕) บริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบหมุนเวียนใช้ประโยชน์ ลดการสูญเสียในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร

๓.๖) เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) โครงการสำคัญ

๔.๑) โครงการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่ต้นแบบ

รายละเอียดโครงการ

๔.๑.๑) คัดเลือกพื้นที่ต้นแบบและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการของเสียชุมชนด้านน้ำเสียชุมชน

๔.๑.๒) ประเมินผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรการการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินการตามมาตรการ และคาดการณ์ผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการดำเนินการระยะยาว

๔.๑.๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินการและข้อเสนอแนะในการขยายผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกสาขาการจัดการของเสียชุมชนด้านน้ำเสียชุมชนไปยังพื้นที่เป้าหมายทั่วประเทศ

๔.๑.๔) สร้างการรับรู้และสื่อสารข้อมูลให้แก่ประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการควบคุมความสกปรกจากน้ำเสียที่ระบายลงสู่ก้นห้วย

๔.๒.๕) ประเมินการควบคุมความสกปรกในรูปอินทรีย์สารจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่ระบายลงสู่ก้นห้วย

๔.๒.๖) ติดตาม ตรวจสอบและควบคุมการระบายน้ำทิ้งในแหล่งกำเนิดมลพิษรอบก้นห้วย โดยการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งที่ระบายลงสู่ก้นห้วย

๔.๒.๗) พัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สำหรับการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการน้ำเสียก้นห้วย

๔.๒.๘) พัฒนากลไกหรือแนวทางในการจัดการน้ำเสีย โดยการสนับสนุนมาตรการเชิงบวกในกลุ่มเครือข่ายแหล่งกำเนิดมลพิษรอบก้นห้วย

๔.๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียชุมชนเพื่อการลดก๊าซเรือนกระจก **รายละเอียดโครงการ**

๔.๓.๑) เสริมสร้างศักยภาพการกำจัดขยะแบบคาร์บอนต่ำเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๓.๒) ขับเคลื่อนมาตรการการป้องกันและลดขยะอาหาร และการใช้ประโยชน์จากขยะอาหาร เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

๔.๓.๓) จัดทำทำเนียบและมาตรการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากของเสียชุมชนของจังหวัด

๓.๓ ประมาณการวงเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประมาณการวงเงินงบประมาณทั้งหมด ๒๐๑.๕๖๒๗ ล้านบาท*

หน่วย : ล้านบาท

แผนปฏิบัติการ	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่น ๆ
			ในประเทศ	ต่างประเทศ	
๑. การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง	๙๒.๙๕๑๘				
๑.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (กจอ. /ศวส. /สลก. /สคพ. ๒)	๒๐.๒๐๑๐				
๑.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย (กจอ.)	๕๗.๕๐๐๐				
๑.๓ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและควบคุมปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากแหล่งกำเนิดมลพิษ (สคพ. ๑๒)	๔.๗๘๕๐				
๑.๔ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ (กตพ. /สคพ. ๑ - ๑๖)	๑๐.๔๖๕๘				
๒. การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย	๑๗.๕๓๖๒				
๒.๑ โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่และการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (กจส. /สลก. /สคพ. ๑ - ๑๖)	๑๗.๕๓๖๒				
๓. การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ	๖๔.๒๖๐๐				
๓.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำและน้ำเสีย (กจน. /สคพ. ๑)	๑๖.๙๕๗๘				
๓.๒ โครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก (สคพ. ๑๒)	๑๗.๑๕๗๒				
๓.๓ โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (สคพ. ๑๑)	๒๗.๑๔๕๐				
๓.๔ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ (กตพ.)	๓.๐๐๐๐				
๔. การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	๒๒.๕๗๖๖				
๔.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (กตพ. /ศวส. /สคพ. ๑ - ๑๖)	๑๘.๕๗๖๖				
๔.๒ โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ (กยผ.)	๔.๐๐๐๐				
๕. การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ	๔.๒๓๘๑				
๕.๑ โครงการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่ต้นแบบ (กจน. /สคพ. ๒)	๑.๕๐๐๐				

แผนปฏิบัติการ	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่น ๆ
			ในประเทศ	ต่างประเทศ	
๕.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียชุมชนเพื่อการลดก๊าซเรือนกระจก (กจส. /สคพ. ๑ – ๑๖)	๒.๗๓๘๑				
รวม	๒๐๑.๕๖๒๗				

หมายเหตุ : * ไม่รวม (๑) งบประมาณภายใต้แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของ สคพ. ๑-๑๖ (หมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ สาธารณูปโภค งบดำเนินงาน งบลงทุน ครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง วงเงินรวม ๑๙๖.๐๒๘๔ ล้านบาท) และ (๒) แผนงานบุคลากรภาครัฐของ คพ. (วงเงินรวม ๓๗๖.๐๕๕๖ ล้านบาท)

อักษรย่อหน่วยงาน

- กจน. : กองจัดการคุณภาพน้ำ
 กจส. : กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
 กจอ. : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
 กกม. : กองกฎหมาย
 สลก. : สำนักงานเลขานุการกรม
 กยผ. : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
 กตพ. : กองตรวจมลพิษ
 ศวส. : ศูนย์ปฏิบัติการวิเคราะห์มลพิษและสิ่งแวดล้อม
 ศทส. : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
 กตน. : กลุ่มตรวจสอบภายใน
 สคพ. : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ – ๑๖

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๕๐ โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๔
www.pcd.go.th